

▲ © Dreamstime

'Enorme groep werknemers draagt helemaal niks bij aan de maatschappij'

Het barst van de 'onzinbanen'. Tenminste dat vindt de Amerikaanse hoogleraar antropologie David Graeber (57). Zijn remedie: meteen afschaffen die bullshit jobs. „Ga iets écht leuks doen met je tijd.”

Alex van der Hulst 19-06-18, 08:00 Laatste update: 12:19

1k

▲ David Graeber: „Je leidinggevende wil je zien, ook al zit je heel de dag kattenfilmpjes te kijken en Facebook te verversen.”
© Courtesy of Melville House Publishing

Wat doet Peter ‘van de elfde’ nu eigenlijk heel de dag? En Maria...? David Graeber, hoogleraar antropologie op de London School of Economics, heeft eerlijk gezegd geen flauw idee. En het zou hem niets verbazen als het tweetal het zelf ook niet weet.

Inloggen Nieuws Regio Sport Show Video

Ga maar na: financiële dienstverlening, telemarketing, ondernemingsrecht, onderwijs- en zorgadministratie, personeelszaken en public relations. Zouden we in opstand komen als deze banen zouden verdwijnen? Echt niet. Het is veel waarschijnlijker dat we het niet eens zouden doorhebben. Maar een staking van vuilnisophalers, kinderopvang, onderwijzers, schoonmakers en verplegend personeel is heel andere koek. Die zou het dagelijks leven totaal ontwrichten.

Het essay [On the Phenomenon of Bullshit Jobs](#) van Graeber sloeg vijf jaar geleden in als een bom. Ook omdat de Amerikaanse hoogleraar met ontvullende cijfers op de proppen kwam: het aantal werknemers in management, administratie, sales en dienstverlening is in de Verenigde Staten tussen 1910 en 2000 namelijk verdrievoudigd. Van een kwart naar maar liefst driekwart (!) van de beroepsbevolking.

Graeber werd na zijn essay bedolven onder de reacties. Vooral van mensen die zo'n onzinbaan hadden en wilden delen 'hoe vreselijk ze hun werk vonden'. Hij bundelde de getuigenissen in het boek *Bullshit Jobs* (2018), waarin hij ook de opkomst en de herkomst van de onzinbanen probeert te duiden en er een oplossing voor verzint.

Lees ook

toon alles(3) +

Te slim voor de baan? Bedrijven stop met die onzin[Lees meer](#)

POLL

Het barst van de 'onzinbanen', beweert hoogleraar David Graeber. Is jouw baan overbodig?

- Ja, eigenlijk wel
- Nee, echt niet!

[Bekijk resultaten >>](#)[Stem](#)

Hoe zijn de eerste reacties?

„Mensen herkennen zichzelf in de verhalen. Het is een vreemd automatisme dat bedrijven graag groeien en het belangrijk vinden om veel werknemers te hebben, zonder echt werk voor al die mensen te hebben. Veel mensen kunnen hun werk in twee uur op een dag doen en ook vanuit huis. Dat wordt niet geaccepteerd. Je leidinggevende wil je zien, ook al zit je heel de dag kattenfilmpjes te kijken en Facebook te verversen. Bazen hebben het idee dat ze jouw tijd hebben gekocht. Als jij jouw werk in twee uur af hebt, vinden ze dat ze recht hebben op die overige zes uur. Ook al hebben ze geen werk voor je. Dan moet je maar iets verzinnen.”

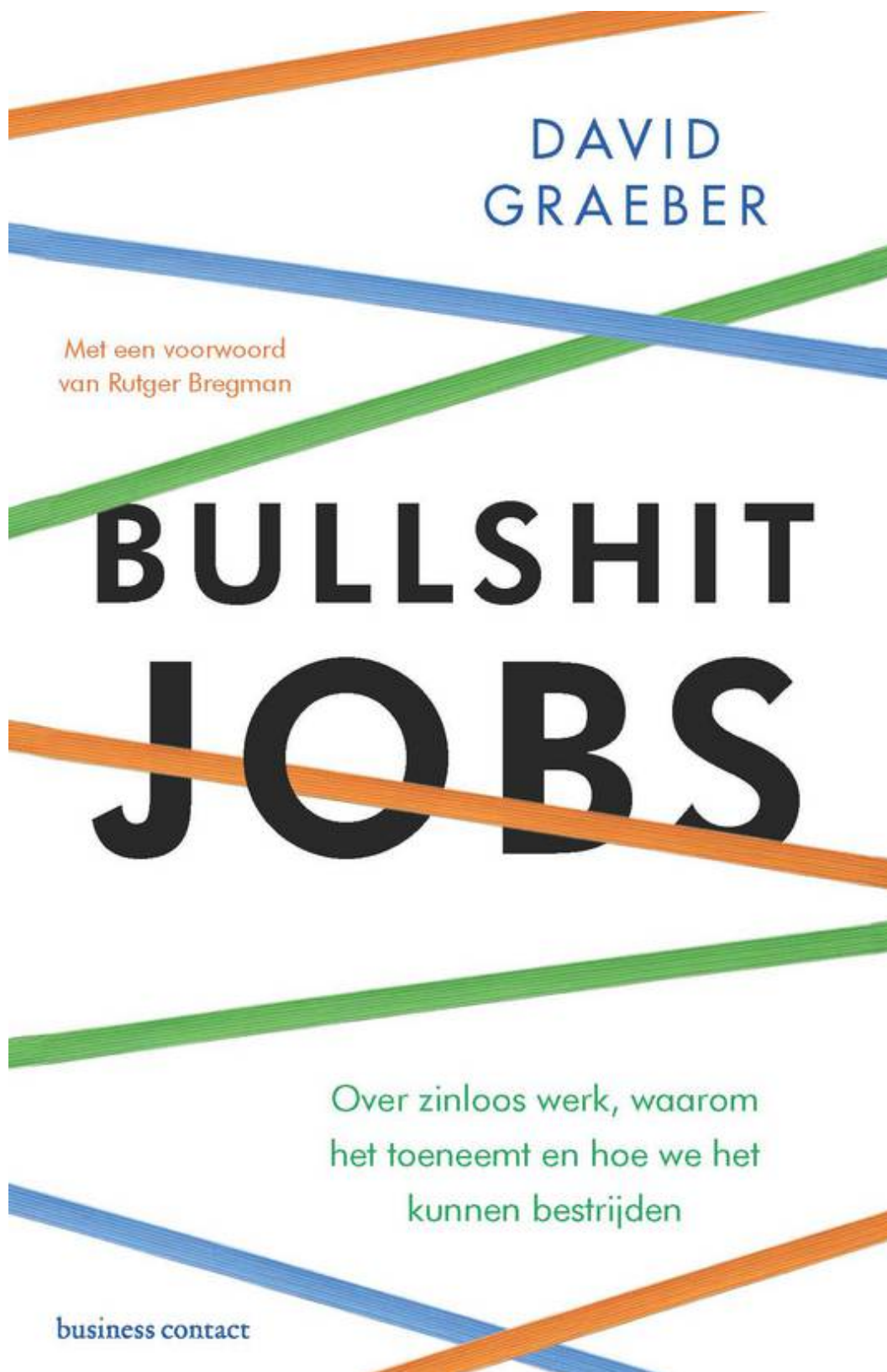
In het boek besteedt u veel tijd aan het definiëren van een 'onzinbaan'. Essentieel is, zo stelt u, dat de werknemer zijn werk onzin moet vinden.

„Ja, het is niet aan mij om per baan te bepalen wat de toegevoegde waarde is. Er zijn genoeg mensen die mijn baan ook onzin vinden. Het gaat erom wat de werknemer vindt en die ziet heel vaak dat hij of zij echt niks toevoegt aan de maatschappij. Bij jullie in Nederland vindt 40 procent van de werknemers hun werk zinloos (onderzoek van Schouten & Nelissen onder 1900 werknemers in 2017, red.). En daar krijg je heel ongelukkige mensen van.”

Waarom blijven we dit soort onzinbanen verzinnen en blijven mensen de banen aannemen als ze het vreselijk vinden?

„Het is cultureel bepaald. In de christelijke wereld geldt het idee dat de mens moest lijden. Na het verstoten van Adam en Eva uit het paradijs moesten ze in het zweet des aanschijns werken. Daarnaast was het vroeger zo dat een jongeling in de leer ging, een vak en discipline aanleerde en daarna op eigen benen mocht staan. Werken voor een baas was een manier om volwassen te

worden, inmiddels zijn we blijven hangen in die fase. We mogen alleen nog voor een baas werken en in de spaarzame tijd die we vrij hebben, kunnen we nog wat leuke gadgets kopen.”

▲ Bullshit Jobs © Atlas Contact

U schrijft dat u liever geen oplossing geeft, omdat iedereen dan alleen nog over de haalbaarheid van uw oplossing praat en niet meer over het probleem. Toch pleit u voor het basisinkomen als ideale oplossing.

„Als er een basisinkomen is, zullen heel veel mensen ontslag nemen bij hun onzinbaan. Als je

iedereen hetzelfde inkomen geeft en je stelt daar geen voorwaarden aan, dan raken we ontzettend veel bureaucratie kwijt. Inderdaad, de werknemers in die bureaucratie raken dan hun baan kwijt, maar dat scheelt de maatschappij ook weer geld. En dankzij dat basisinkomen kunnen die mensen het werk gaan doen wat ze wél nuttig of leuk vinden. Ze zullen zich wellicht op hun hobby gaan storten en je krijgt er vast wel veel middelmatige kunstenaars en muzikanten voor terug. Maar waarom zou dat slechter zijn dan nu, wanneer al deze mensen heel de dag twitteren en kattenfilmpjes kijken?"

U pleit dus feitelijk voor minder werkgelegenheid?

„Zowel linkse als rechtse politici roepen altijd om meer banen. Ze zeggen er nooit bij wat voor banen dan. Wat hebben we aan meer onzinbanen? Als je werkt, draag je een steentje bij aan de maatschappij, zeggen politici. Maar dat is helemaal niet zo. Een enorme groep werknemers draagt helemaal niks bij aan de maatschappij.”

De redactie is benieuwd: wie herkent zich in het verhaal van David Graeber? Wie heeft een 'bullshit job', werk dat niks toevoegt aan de maatschappij? [Mail](#) je gegevens en baanomschrijving naar ons. We zullen contact opnemen om je ervaringen (al dan niet anoniem) te gebruiken voor een vervolgvraag.

VERDER IN HET NIEUWS

Meld je aan voor de nieuwsbrief

Wil je elke dag de Dagelijkse nieuwsupdate nieuwsbrief van

AD ontvangen via e-mail?

E-mailadres

Aanmelden

Wij zijn altijd op zoek naar het laatste nieuws.

Tip de redactie »

Algemeen

Colofon

Auteursrecht

AbonnementsvoorwaardenMijn profiel

Gebruiksvoorwaarden

Privacy

Vacatures

Service

Klantenservice

Krant niet bezorgd?

Mijn profiel

Vakantieservice

Adverteren

Losse verkoop

Meer AD

Abonnee worden

Digitale krant

Nieuwsbrieven

Webwinkel

RSS

Apps

Tip de redactie

Algemeen

Service

Meer AD

Volg ons ook op

Apps

ADR Nieuwsmedia

DE PERSGROEP
NEDERLAND

